

FÓIA DIECESANĂ.

Organ al Eparchiei gr. or. rom. a Caransebeșului.

Edițiune separată.

Prețul Abonamentului :		Prețul inserțiunilor :	Correspondențele sînt a se adresa redacțiunii „FÓIA DIECESANĂ“; érá banii de prenumerațiune și inserțiuni la Tipografia diecesană în Caransebeș.
Pentru Austro-Ungaria pe an . . . 5 fl. — cr.	pe $\frac{1}{2}$ an . 2 „ 50 „	Pentru publicațiuni oficîose, concurse, edicté etc. tipărite de 3 orî, dacá conțin pînă la 150 cuvinte 3 fl., pînă la 200 cuvinte 4 fl., de aci în sus 5 fl.	
„ România și străinătate pe an . 14 franci	pe $\frac{1}{2}$ an 7 „		

Diploma préînaltă regală

din 1-ma Iunie nou a. c., prin care se întăresce preagrațios alegerea îndeplinită prin sinodul eparchiei gr. or. române caransebeșene a Archimandritului și vicariului archiepiscopesc **NICOLAE POPEA** de Episcop al acestei eparchii.

Nr. 1517 Pres.

(Traducere din limba magiáră).

NOÏ FRANCISC JOSIF ÂNTÂIUL

din grația lui Dumnezeu Impărat al Austriei, Rege apostolic al Ungariei, Boemiei, Dalmației, Croației, Slavoniei, Galiției, Lodomeriei, de asemenea Rege al Illyriei ș. a. Archiduce al Austriei, Mareduce al Cracoviei, Duce al Lotharinghiei, Salisburgului, Stiriei, Carintiei, Carnioliei și al Bucovinei, al Silesiei de sus și de jos, Mareprincipe al Transilvaniei, Marchion al Moraviei, Comite al Habsburgului și al Tiroliei, ș. a.

Dăm în aducere aminte, notificând cu acesta tuturor, cărora se cuvine: că NOÏ conduși de propensiunea părintescă și de grația cătră credincioșii NOSTRÎ, cari aparțin eparchiei greco-orientale a Caransebeșului, dupăce în urma repăusării prea veneratului în Christos părinte Ioan Popasu întemplate la 17 Februarîu al anului curent, scaunul episcopesc greco-oriental român al Caransebeșului a devenit în vacanță, și sinodul acesteiași eparchii greco-orientale române a Caransebeșului în sensul articolului de lege al IX-lea din anul 1868 și al ordinațiunei NOSTRE regesci emanate pe basa acestuia la 28 Maiu 1869, s'a adunat la 7 Aprilie 1889 în orașul NOSTRU cu magistrat în regulă, Caransebeș, pentru alegerea de episcop, și reprezentanții sinodului cu maioritatea absolută a voturilor sale au ales pre venerabilul **Nicolau Popea** archimandrit și vicariu archiepiscopesc de adevărat și legal episcop al lor, ér sinodul episcopesc greco-oriental român după împlinirea condițiunilor normale aflându-o acesta alegere conformă canónelor bisericii, NÎ-a venit cu acea rugăminte, ca aprobându-o aceea, preagrațios se o întărim: înduplecându-NE cu plăcere la această rugare, și luând în grațiosă considerațiune nu numai vieța nepătată a numelui **Nicolau Popea**, curățenia esem-

plară a moralei lui, distinsele merite, ce el și le-a câștigat și până acum, nu altcum neobosita și zelosa împlinire a datoriilor sale și pelângă acestea autoritatea și preceleanța lui cunoscută la întregă împregiurimea sa, de asemenea virtuțile eminente și multele atribute și daruri ale lui sufletesci, ei considerând totdeodată erudițiunea lui distinsă, desteritatea în conducerea afacerilor și perspicacitatea în tractarea agendelor concređute lui, nu altmintrelea fidelitatea comprobată totdeuna cătră NOI și cătră preainalta NÓSTRĂ CASĂ precum și cătră țera NÓSTRĂ Ungaria, cătră constituțiunea și legile aceleia, în fine considerând jurământul depus în mâinile NÓSTRE în modul cel mai riguros și mai solen despre acésta fidelitate, carea o va păstra pentru totdeuna cu cea mai mare esactitate: pe basa alegerei lui, carea întimpină aprobarea NÓSTRĂ, pre densusul cu cunoștiință sigură, cu consiliu matur și cu esactă judecare în sufletul NOSTRU, din plenitudinea potestății NÓSTRE și în puterea dreptului NOSTRU suprem l'am întărit pregrațios și l'am aprobat în demnitatea sa episcopescă, precum cu acésta îl întărim și aprobăm de *episcop greco-oriental al Caransebeșului*. Pre însuși acela dar îl împuternicim cu acésta, să împlinescă tóte funcțiunile episcopesci ale bisericii și religiunii sale, și până când — precum așteptăm dela densusul cu tótă încrederea — va rămânea în fidelitatea îndetorată cătră NOI și cătră preainalta NÓSTRĂ CASĂ, precum și cătră țera NÓSTRĂ UNGARIA, cătră constituțiunea și legile aceleia, până atunci liber și în pace, fără nici o pedecă séu contradicere să se folosescă în întregă diecesa sa de tóte îndatinările, drepturile și prerogativele, ce i compet lui ca atărnia, acelea să le întrebuinteze și folosescă. Întru a cărora mai mare credēmēt am emis acestea litere ale NÓSTRE provēđute cu propria NÓSTRĂ subscriere și cu mai marele sigil al NOSTRU pendent, prin mâinile sincer iubitelui fidel al NOSTRU spectacabil și magnific comite ALBIN CSÁKY, ministru al NOSTRU ungar de culte și instrucțiune publică.

Dat în *Viena* în prima și a lunei Iunie, în anul Domnului al o mie optsute optzeci și noēlea, ér al Domnirei NÓSTRE în Ungaria, Boemia ș. a. al patruzeci și unulea.

Francisc Iosif m. p.

(L. S.)

comite **Albin Csáky** m. p.

Atestez conformitatea acestei traducerii cu textul ei original magiar. Sibiu, 27 Iunie 1889.

Dr. Ioan Crișian m. p.
protodiacon arhiepiscopesc,
profesor de teologie.

Gramata metropolitană.

Nr. 171 Metr. a. 1889.

Miron,

din îndurarea lui Dumneđu archiepiscop al bisericii ortodoxe în Transilvania, și metropolit al românilor greco-orientali din Ungaria și Transilvania: consiliariu actual intim al Majestății Sale cesaree și apostolico-regie;

Facem cunoscut tuturor, cărora se cuvine, că după-ce Christos adevăratul Dumneđu, cela-ce în chipul limbilor de foc a trimis din ceriu pre présântul Duch preste sântii sei învățacei și apostoli, — a așeđat prin lege în sânta sa biserică graduri și tagme superioare, alegând aceleiași sante bisericii apostoli, episcopi și păstori, dela cari îndreptătorii bisericii lui Dumneđu și păstori turmei lui Christos până în ziua de astăzi prin primire unul dela altul se făcură demni a fi părtași acelor daruri și dăruiiri; și după-ce prin mórtea iubitelui de Dumneđu episcop al eparchiei Caransebeșului *Ioan Popasu* întemplată la 5/17 Februaru a. c. aceeași eparchiă scutită de Dumneđu a Caransebeșului a rămas fără archi-

păstoriu; ér oficiul Nostru metropolitan, care după Dumneșeu îl avem dela sânta noastră biserică cu preagrațiosa voiă a Maiestatei Sale cesaree și apostolico-regie pentru românii greco-orientali din Ungaria și Transilvania, poftesce dela Noi a Ne îngriji pentru eparchiile metropoliei Nôstre și a le da acclora episcopi prin alegerea persónelor iubitoare de Dumneșeu, demne și îmbrăcate cu însușirile, ce se recer la purtarea jugului evangelic, ca așa drept se îndrepteze cuvântul adevêrului lui Dumneșeu:

Noi având în vedere votul reprezentanților clerului și poporului din eparchia vacantă a Caransebeșului pronunțat în sinodul aceleiași eparchii la 27 Martiu a. c. și făcând în partea acésta cercetare cu amênuntul în sinodul Nostru archieresc la 30 Martiu a. c. am aflat, că alesul aceluiași cler și popor, iubitul de Dumneșeu archimandrit *Nicolau Popea*, până acum vicariu al Nostru archiepiscopesc în archidieceasa Transilvaniei, recomândat prin tãria lui în credința ortodocsă și în legea sântei nôstre bisericii rêsăritene, prin activitatea lui zelôsă în oficiile sale de până acum și prin curățenia vieții lui morale, fiind noi incredințați și despre neclătita lui credință și supunere cătră Maiestatea Sa cesareă și apostolico-regiă *Francisc Iosif I.*, cătră preainalta casă domnitóre, precum și cătră constituțiunea și legile patriei, — este cualificat pentru promovare la demnitatea de episcop al eparchiei Caransebeșului, și după-ce alegerea lui de episcop al acestei eparchii fu preagrațios întãrită de Maiestatea Sa cesareă și apostolico-regiă cu preainalta resoluțiune din 1 Iuniu nou a. c. Noi pre acelaș iubit de Dumneșeu archimandrit *Nicolau Popea*, prin puterea dată Nouê dela Dumneșeu, cu împreună-lucrarea présânțitului frate în Christos a iubitului de Dumneșeu episcop al eparchiei Aradului *Ioan Meșianu*, chemând darul présântului Duch, în ziua de astăzi, în biserica Nôstră metropolitană din Sibiu, l'am chirotonit de archiereu și l'am instituit de episcop al Caransebeșului și al tuturor orașelor și satelor, care se țin acum, séu se vor ținea în viitoriu de scaunul episcopesc al Caransebeșului; primind dela dênsul profesiunea credinței și apromisiunile date în scris și cu cuvântul în fața bisericii, și sperând fórte, că acelea tôte le va ține nevêtamate, și va observa și cătră umilința Nôstră ascultarea cuvenită după ordinea canonică.

Despre tôte acestea dar emitem și dãm la mâna numitului nou-chirotonit episcop *Nicolau Popea* Gramata acésta a Nôstră, ca document despre aceea, că prin darul présântului Duch, care tôte le îndeplinesce, dênsul este învâscut cu demnitatea archierescă și cu jurisdicțiune episcopescă în eparchia Caransebeșului, având dar și putere de a pune după prescriptele sântei nôstre bisericii rêsăritene cetitori, cantori, ipodiaconi, diaconi, presbiteri și protopresbiteri la bisericile eparchiei Caransebeșului, eventual egumeni și archimandriți la monăstirile acestei eparchii după réndul ierarchic din provincia Nôstră metropolitană, și a face în eparchia sa tôte celea ce lui, ca unul episcop se cuvin spre edificarea spirituală a turmei sale; recomândăm deodată tuturor celor de statul preotesc și întregului popor ortodocs din eparchia Caransebeșului, precum și din alte părți ale provinciei Nôstre metropolitane: ca pre acelaș mai sus numit episcop de atare se-l cunoscă și respecteze, ér deosebi cei din eparchia Caransebeșului, se i-se plece cu tótă voia, se-i arete în tôte supunere și ascultare ca fii sufletesci, privindul și venerândul întru tôte ca pre episcopul, învățatoriul și păstoriul lor, carele este urmatoriu sântilor apostoli ai lui Isus Christos mântuitoriului, căruia se cuvine tótă mărirea, onórea și închinăciunea întru toți veci.

S'a dat în reședința Nôstră archiepiscopescă metropolitană din Sibiu, la 11/23 Iuniu, anul Domnului 1889.

(I. S.)

Miron Romanul, m. p.

La mandatul Escelenției Sale Preasânțitului Donn Archiepiscop și Metropolit.

Nicanor Fratesiu, m. p.
protosincol.

Gramata acésta metropolitană s'a cetit și publicat la întroducerea Prea Sântitului Donn Episcop al eparchiei Caransebeșului *Nicolae Popea* în bisericaatedrală din Caransebeș, astăzi în 2/14 Iuliu 1889 prin mine

Ioan Meșianu, m. p.
Episcopul Aradului.

Dilele de sărbătoare din Caransebeș.

Trenul dela Arad a adus pe Ilustritatea Sa, Peasânțitul Domn Episcop al Caransebeșului *Nicolae Popea*, care eră însoțit de protodiaconul arhiepiscopesc Dr. Ioan Crișan și de ambii frați ai Preasânției Sale *Radu Popea*, paroch în *Săcele* și *Ioan Popea*, profesor la gimnasiul român gr. or. din Brașov, Sâmbătă la 9^{1/2} ore în Timișoara. Aci fu întâmpinat și salutat Peasânțitul mai întâiu prin o deputațiune numărösă, condusă de veteranul protopresbiter gr. or. român al Timișorei în diecesa Aradului *Meletie Drăgici*, apoi de deputațiunile asemenea număröse ale protopresbiteratelor diecesei Caransebeșului și anume: Ciacova, Panciova, Biserica albă, Vêrșeț și Oravița, conduse de protopresbiterul Ciacovei *Paul Miulescu*, în fine din partea comitatului Timiș prin vicecomitele *Sigismund Ormos junior*, și protopretorul cercului Timișoara *Francisc Bessenyei*. Dela Caransebeș a mers înaintea Preasânției Sale protosinzelul episcopesc *Filaret Musta*.

La stațiunea Topolovet a eșit înaintea Preasânției Sale preoțimea locală cu mai mulți credincioși, apoi în stațiunea Belint-Chisetu protopresbiterul din diecesa Aradului *George Crăciunescu* asemenea cu o numărösă deputațiune a tractului său.

Sosind trenul în Lugos, stațiunea primă în diecesa Caransebeșului, aci Ilustritatea Sa între entusiastice exclamări de „să trăsescă“ fu întâmpinat cu o cântare forțe frumösă esecută de corul vocal român din Lugos, apoi de imposantele deputațiuni ale protopresbiteratelor Lugos și Făget, conduse de protopresbiterul Lugosului *Dr. George Popovici*, și în fine din partea comitatului Caraș-Severin prin protonotariul *Ladislau Szögényi* și președintele sedriei orfanale *Stefan Antonescu*, carele în numele comitatului însoți pre Ilustritatea Sa până în Caransebeș, ceiace făcură și forțe mulți membri ai tuturor deputațiunilor susamintite pe calea dela Timișoara până la Caransebeș.

În stațiunea dela Govărdia eșise spre întâmpinare corul vocal al acestei comune cu preoțimea în frunte, asemenea salută în stațiunea Cavarau-Sacul pe Preasânțitul Episcop o numărösă deputațiune împreună cu corul vocal din Jidóra, condusă de protopresbiterul Caransebeșului *Andrei Ghidiu*.

La 2 ore 30 m. trenul sosit în stațiunea Caransebeș sub sunete de trăscuri la coborirea Preasânției Sale din tren mulțimea cea mare de public din toate stările și condițiunile, adunată pe peronul garei, erupse în nesfârșite entusiastice aclamări de „să trăsescă“, apoi cele 3 coruri vocale din oraș, român, caransebeșan, și al industriașilor esecutară cu precisiune pe rând câte o scurtă cântare, apoi salută de binevenire pe Preasânția Sa în numele diecesei protosinzelul episcopesc *Filaret Musta*, apoi în numele orașului primariul *Ioan Nemoian*.

Spre evitarea repetițiunilor anotăm numai odată la acest loc, că Preasânția Sa cu înăscuta-i afabi-

litate și bunăvoință respunse la toate agrăirile deputațiunilor amintite mulțamindu-le sincer pentru atențiunea deosebită și ovațiunile manifestate din toate părțile.

După acestea Preasânția Sa suindu-se în trăsură, precedat de căpitanul orașului și urmat de o mulțime de trăsuri însoțite pe ambele părți de un banderiu de 40 de călăreți îmbrăcați toți în costumul nostru național românesc și între cari se distingueau prin gustuosul și caracteristicul lor costum național uniform călăreții din Ruseberg cu cușmele lor de mel înalte și împesurate cu șinore albe, — plecă de a dreptul la biserica catedrală, la al căreia portal îl aștepta preoțimea îmbrăcată în ornate dinpreună cu corul institutului teologic-pedagogic.

Preasânția Sa îmbrăcat în mantie și cu pastoralul în mână intrând în biserica catedrală pentru întâia dată sub armoniösele cântări ale corului amintit își făcu rugăciunile rituale prescise și după aceste într'o scurtă cuvântare adresată către evlavioșii credincioși din biserică a dat espresione bucuriei sale celei mai intime, vedându-se sosit în mijlocul iubiților săi fi sufletesci, împărțindu-le binecuvântarea sa arhierescă.

Petrecut prin banderiuul călăreților până la reședința episcopescă aci fu salutat din partea reuiniuei române de cântări prin un coral.

Pentru întregire amintim aci, că atât podul de fer peste Timiș, peste care se intră în oraș, cât și casele din stradele principale, prin care a trecut cortejul, erau frumos decorate cu verdetă, stéguri, și covora. Orașul pelângă îmbrăcarea podului de fer cu ramuri verđi a mai rădicat și un arc de triumf între pavilionul militar și oficiul de sare cu inscripțiunea „*bine ai venit*“ și adornat cu insigniile orașului. Mai departe intrarea în reședință și casa diecesană erau provăđute cu arcuți de triumf. Cu deosebire casele din mijlocul orașului erau de tot frumos decorate și dintre ele unele provăđute cu inscripțiunea „*să trăsescă Episcopul Nicolae Popea*“, asemenea erau festiv îmbrăcate institutul teologic-pedagogic și portalul bisericeii catedrale.

La 6^{1/2} ore d. a. sosind cu trenul mandatariul metropolitan Înaltpreasânția Sa Dl Episcop al Aradului *Ioan Meșian* din băile erculane, unde se află Înaltpreasânția Sa pentru restaurarea sănătății sale, la gara din Caransebeș a fost salutat prin scurte agrări din partea diecesei prin protosinzelul episcopesc *Filaret Musta*, érá din partea orașului prin senatorul *Constantin Burdea*. Înaltpreasânția Sa mulțamind respunse ambelor deputațiuni, că În. Preasânția Sa vine totdeauna cu bucurie la Caransebeș, vedând interesul cel viu precum și buna înțelegere, ce domnesce în acest oraș, în toate afacerile noastre bisericesci; cu deosebire se bucură acum, când în urma însărcinării primite dela Escelenția Sa În. Preasânțitul Metropolitan *Miron Romanul* are plăcuta misiune a introduce în oficiul seu arhipăstoresc pre demnul și meritosul nou Episcop al acestei diecese.

Să înțelege de sine că responsabil a fost întâmpinat de însuflețite aclamări de „să trăescă“. Dela gară înaltpreasânția Sa, însoțit de trăsurile deputațiunilor și de banderiuil călăreților, a fost condus în reședința episcopescă.

Conductul de facile.

La 8^{1/2} ore seara conductul de 100 facile și de 200 de lămpione sub sunetele muzicii capelei civile și cu cele 3 coruri vocale din loc cu stégurile lor decorate în frunte se puse în mișcare dela institutul teologic-pedagogic și venind prin piața cea mare între strigări entusiastice nefinite de „să trăescă“ se postă înaintea reședinței episcopesci. Aci mai întâiu a executat cu multă precizie corul vocal român imnul ocașional publicat în numărul trecut al fôiei noastre: „*Bine ai venit*“ textul de prof. prep. Vasilie Goldiș, erva compozițiunea musicală de Czekga, după aceia execută a „*A karansebesi dal-és zeneegylet*“ cântecul: „Az isten dicsősége“, compozițiune musicală de Beethoven, și în fine „*Karansbeser Gewerbe-Gesangverein*“ cântecul: „Der Tag des Herrn“, compozițiune musicală de Kreutzer.

După cântarea primă a ținut cuvântul de salutare în limba română deputatul sinodal și advocat în Lugos Coriolan Bredicean, erva după cântarea a doua a vorbit primariul orașului Caransebeș Ioan Nemoian începând unguresce, continuând românesce și terminând în limba germană.

Salutarea deputatului sinodal Coriolan Bredicean, declamată cu adevărată artă, prin începutul ei nou neusitat și prin construcțiunile ei lapidare a impresionat adenc în mod foarte plăcut pe întregul auditoriu și vorbitoriu a fost des aclamat de auditoriu. Țta acest memorabil discurs:

„Episcopul diecesei gr. or. române a Caransebeșului, Ilustritatea Sa Archiereul Nicolau Popea, într-un mulți ani „să trăescă“.

Ilustrissime Domnule Episcop!

Domnul Dumneșul părinților noștri înduratu-s'a de rugările noastre și după o scurtă veduvia diecesa Caransebeșului Te are în fruntea sa de Episcop sufragan.

Rescriptul regal, prin carele sa întărit alegerea Ilustrității Tale de Episcop al frumoșei noastre diecese, a amortit durerea jalei noastre, și dela Dunărea bătrână până la malurile Tisei campanele bisericești noastre vestesc sərbătore și bucuria revarsă rađe luminose preste credincioși.

Clerul și poporul nostru român pururea loial e fericit și pătruns de nestersă mulțamită, fiindcă voința sa a aflat pręgrățios audiū la prę înaltul tron.

Sinodul eparchial a dat „sciintel și cvlaviei“ Ilustrității Tale binemeritata recunoscere, Sântitul sinod episcopesc a pręțuit, „trecutul laborios“ și „caracterul nobil“ al Prę Sântiei Tale, erva nouă turturora aceste însușiri alese ne sânt garanța speranței într-un măreț viitoriu al diecesei noastre.

Archiereule, Prea Sântite!

Priveste la credincioșii dați păstorirei Tale!

Popor cu pietate, cu credință curată, cu sentimente nepătate, cu respect cătră autoritatea publică, acest popor serbeză diua intrării Ilustrității Tale în reședința episcopescă plin de însuflețire vedend că „lumina“ Ți-a deschis porțile reședinței, „smerenia“ Ți-a condus pașii și virtutea Te-a așdat în scaunul archiereesc.

Cunoscem greutatele înaltei dignității, ce ocupi!

Némurile trec prin ispite și cercări, până se între sciința într'ensele și se înțelegă tária sufilețelor bărbate și temeiriile dreptului și ale libertății nu per în veci. Acesta e credința noastră de viață.

Din acesta stimă isbucnesce glasul credincioșilor, ce'l audi, — glasul de stimă, încredere, respect și iubire, — acest glas, ce resună acum în tôte unghiurile diecesei noastre — (ca harfa lui Aeolus) — va rădica cu puterea armoniei pe cei drepti ca stâlpi puternici ai bisericești noastre, și va stinge pe cei slabi. Astfel Ilustritatea Ta cu darul facultăților rari, cari Ți sânt proprii, cu devotamentul fiilor adeverați ai bisericești noastre și cu binecuvântarea cerescă, vei conduce corabia Eparchiești sigur și peste fortune.

Ilustrissime Domnule!

Ales cu bucurie! întâmpinat cu mândrie! primit cu iubire fiescă! Răzimirul Tău fie legea bisericești noastre constituționale, Scutul Tău fie dreptatea, Acoperemintul Tău fie încrederea și atunci: Speranța Ta, însoțită de pălpitările inimii a sutelor de mi, speranța Ta, care e și a noastră: Prosperarea bisericești! progresul culturești! întărirea némului românesc! o vei vedea cu ochii, și ca se ajungi acesta resplată demnă de nobilul Tău suflet, ca brațul Tău se porțe cu tária toiagul eparchiești noastre, ca înțelepciunea se-Ți lumineze tôte faptele Tale, ca devotamentul Tău cătră biserică și națiune se ardă cu foc sânt nestins, pentru Tine părintele nostru demn rădicăm la tronul Tatălui ceresc fiescel noastre rugări într-un glas strigând: *Episcopul diecesei gr. or. rom. a Caransebeșului, Ilustritatea Sa Archiereul Nicolau Popea într-un mulți ani „să trăescă!!!“*

Cuvântarea plină de spirit a primariului orașului Caransebeș fiind mai lungă o vom reproduce în unul din numării viitori ai fôiei noastre, decă domnul vorbitoriu va binevoi a ni-o pune la dispozițiune.

La ambele cuvântări Pręsânția Sa Domnul Episcop diecesan mulțamind pentru aceste ovațiuni și promitend a lucra cu tôte puterile sale pentru înaintarea și prosperarea clerului și poporului din diecesa încredințată archipăstorirești sale, precum și pentru promovarea bunești stări și a intereselor orașului Caransebeș, și dând mai departe spresione acelești convingeri intime, că însuflețirea cea foarte mare și generală ce o aflat Pręsânția Sa pretutindenea, nu o atribue atât personești sale, ci ea are a fi privită ca un triumf al organismului nostru constituțional bisericesc, pentru că prin actul acesta, ce are se se

termine mâne cu introducerea s'a solemnă în oficiul arhieresc, s'a împlinit una din cele mai cardinale dispozițiuni a legii noastre organice și termină cuvântarea sa memorabilă des cu însuflețire aclamată de auditoriu cu asigurarea credinței neclătite și supunerii omagiale către Majestatea Sa Preînălțatul nostru Împărat și Rege apostolic Francisc Iosif I. (întreite să trăescă); exprimă mai departe respectuoasele sale mulțămiri înaltului guvern unguresc pentru aprecierea votului sinodului electoral al eparchiei Caransebesului (repetite să trăescă) precum și Escelenței Sale Înaltpreasântitului Archiepiscop și Metropolit Miron Romanul și preasântitului sinod arhieresc pentru binevoitoarea întreprindere a respectării votului aproape unanim al sinodului eparhial electoral, apoi Înaltpreasântitului Domn Episcop al Aradului Ioan Mețian pentru neîntrerupta sa conlucrare la acest act momentuos. În fine imploră binecuvântarea cerescului părinte asupra tuturor. (Vii și repetite aclamări).

După acestea conductul de făclii plcă către parcul orașului și trecând prin strada poștei vechi și cea magistratuală a venit în piața cea mare, unde s'au stins făcliile.

Astfel s'a terminat cu o rară însuflețire și în ordine completă prima zi de srbătoare.

Întronisațiunea.

Duminecă la 9 ore dimineața s'au adunat înaintea reședinței episcopesci reprezentanții autorităților civile și militare, între cari era și Ilustritatea Sa Domnul comite suprem al comitatului Caraș-Severin Emeric de Jakabfi, deputațiunile, între care amintim cea numărosă a comitatului susnumit sub conducerea protonotariului Ladislau Szögyényi, corporațiunile și mulți alți cetățeni. Preoțimea venind dela biserică îmbrăcată în ornate srbătorești și cu cerimea purtată de patru preoți asemenea se postă înaintea reședinței episcopesci. Ordinea la învitatele membrilor comitetului aranjatoriu a fost susținută de corpul pompierilor din loc. 30 de fetițe îmbrăcate în vestminte albe purtând corfițe cu frunze de rose spre a-le presera în calea Archiereilor ocupară și ele locul destinat pentru ele în conduct, asemenea și celelalte corporațiuni.

Conductul, astfel regulat, se pune în mișcare și sub cerime apar ambii archierei, era după cerime urmază reprezentanții autorităților civile și militare, deputațiunii mirenesce și alți onorațorii.

Conductul ajuns în biserică catedrală, care de astă dată s'a arătat prea mică spre a putea primi în ea publicul înfațșat în numer de tot mare, după ce Archiereii s'au făcut închinăciunile rituale, Înalt Preasântitul Episcop al Aradului în calitate de mandatariu metropolitan, ținu cu o voce sonoră și pătrunzătoare următoarea cuvântare, sub care a și introdus pe Preasânția Sa noul Episcop în scaunul său arhieresc înfrumșetăt cu flori.

În numele Tatălui și al Fiului și al sântului Duh.

Dacă într'un restimp mai scurt de 5 luni, acum mă aflu deja a doua oră în mijlocul vostru, iubiți frați, dacă prima dată am venit aici, ca să particip și eu la întristarea și durerea, ce a causat'o întregii noastre biserici, dar mai ales voue filor acestei diecese, încetarea din viață a preademplului vostru Episcop Ioan Popasu, de eternă memorie binecuvântată: acum a doua oră am venit la voi iubiți frați, cu acea solie îmbucurătoare, să vă anunțiu, că de ați încolo, are a înceta întristarea și durerea, deoarece prevedința divină, care cercă și certă, dar erăș mângăe pre omenii săi, ascultând rugăciunile noastre, a binecuvântat biserica și pe acesta diecesă cu un alt ales al său, tot atât de demn și meritat, ca și în Domnul adormitul, adecă cu Înalt Preasântitul părinte Episcop Nicolau Popea, chemat a ocupa astăzi veduvitul scaun episcopesc, și a conduce această diecesă spre scopul ce urmăresce; de aceea și de bucurie este acesta pentru într-o noastră biserică, dar mai ales pentru voi iubiți frați „este ziua, pre care a făcut'o Domnul să ne bucurăm și să ne veselim într'ensă.

Și într'adevăr, dacă ne vom revoca în memorie multele și grelele îngrijiri, ce ne cuprinsese pre toți, pentru îndeplinirea veduvitului scaun arhieresc; dacă ni vom revoca în memorie, cum ne întrebam cu toții: cine va înlocui pre fericitul răposat în scaunul arhieresc? cine va fi chemat de Dzeu și de omeni, la acea înaltă demnitate? ore domni-va între reprezentanții clerului și ai poporului, acea dragoste evangelică, ce se recere mai ales la lucruri mari și însemnate, din care rezultă buna înțelegere și toate bunătățile provenitoare din acesta? și dacă da, ore votul lor fi-va întimpinat din toate părțile, cu aceeași bunavoință? dic când ni revocam în minte, acestea și altele asemenea și când astăzi cu ajutoriul lui Dzeu vedem acele îngrijiri delaturate, și toate dorințele noastre împlinite; când vedem, că reprezentanții clerului și ai poporului au fost la înălțimea chemării lor, când vedem votul lor, din toate părțile, apretiat după merit, când vedem scaunul arhieresc veduit prin încetarea din viață a unui archiereu prea meritat, dar obosit de adenci btrânițe, acum îndeplinindu-se cu un archiereu, în cea mai deplină virtute trupescă și sufletescă, înzestrat cu cele mai frumoase cunoșcințe și esperințe: atunci bucuria noastră se potențază tot mai mult, căci tot mai mult ne convingem de însemnătatea cea mare a acului ce srbăm, și cumcă ziua de astăzi este într'adevăr ziua pre care a făcut'o Domnul să ne bucurăm și să ne veselim într'ensă“.

Îndemnați de acesta bucurie ne am și întrunit astăzi aici din apropiere și depărtare, la acesta frumoasă srbătoare, îndemnați de aceea bucurie am și venit astăzi aici în număr așa mare ca să srbăm triumful unui rezultat mare și îmbucurătoriu pentru biserică noastră; dar totodată și „să mulțămim Domnului pentru toate câte a făcut nouă“; er eu unul am venit și în calitate de mandatariu metropolitan, atât pentru aducerea soliei de bucurie, cât și pentru introducerea Înalt Prea Sântitului vostru archiereu în scaunul eppesc, precum orânduiesc acesta aședemintele s. maiceii noastre biserici.

Pentru a vă încredința iubiți frați mai deaproape despre adevărul soliei mele, adică despre întărirea și chirotonirea alesului vostru întru Archiereu și Episcop diecesan las a să ceti preafinalta diplomă regală, și gramata metropolitană, din cari vă veți convinge despre adevărul soliei mele.

(Protodiaconul arhiepiscopesc Dr. Ioan Crișan cetese diploma regală mai întâiu în limba ei originală, în cea magiară, apoi în traducere autentică română, și în fine gramata metropolitană).

Pre basa celor cetite, și în virtutea însărcinării mele de mandataru metr. vin acum a introduce pre Prea Sântitul vostru părinte Episcop Nicolau Popea în scaunul arhieresc, rugându-l a ocupa acel scaun înalt și implorându-l și la această ocasiune dela bunul Dđeu, să-l stăpănescă mulți ani de bine și de fericire, în pace, sănătate, întru zile îndelungate drept îndreptând cuvântul Domnului, spre mărirea lui Dđeu, spre binele și folosul bisericeii și al patriei noastre iubite.

Din acestea înțelegeți, iubiți frați, că această eparchie nu mai este veduivă, că biserica din această eparchie și-a dobândit mirele său, pre alesul ei și al lui Dđeu, în persoana Prea Sântitului părinte Episcop Nicolau Popea; deci dar această biserică cu drept cuvânt depune astăzi dolul, și se îmbracă în vestminte de bucurie; ér clerul și poporul nostru, cari cu cât sânt timpurile mai grele cu atât mai mult își întorce privirea spre biserica străbună și spre arhieriei săi, cu drept cuvânt să bucură astăzi, dela una până la cealaltă margine a diecesei. Deci „veniți să ne bucurăm și noi Domnului” mulțămindu-l pentru toate câte a făcut nouă, și dicend cu psalmistul: „binecuvânteză suflete al meu pre Domnul și nu uita toate binefacerile lui” veniți să mulțămim după Dđeu Maiestăței Sale gloriosului nostru Împerat și Rege Francisc Iosif I. și înaltei Sale stăpâniri pentru grația cu care a implinit dorința noastră; să mulțămim Escelenției Sale Înalt Prea Sântitului nostru părinte Arhiepiscop și Metropolit Miron Romanul, pentru multele Sale stăruințe grele și obositoare în această cauză; să mulțămim reprezentanților clerului și poporului pentru ținuta lor demnă și înțeleptă; să mulțămim Prea Sântitei Sale alesului vostru, că urmând dorinței vóstre a binevoit a lua asuprași sarcina cea grea a arhipăstoriei vóstre; dar apoi nici în bucuria, nici în mulțămita noastră să nu uităm, că deși avem un arhieriu prea demn, bogat în cunoscințe și esperințe, deși avem o biserică dintre cele mai constituționale, și o constituție dintre cele mai frumoase, toate acestea nu sânt însuși scopul, ce urmărim, ci numai mijloc și încă unicul cel mai puternic mijloc spre scopul ce urmărim.

Scopul nostru este cel desemnat de Dđeu omului, anume: desvoltarea noastră intelectuală, morală, religioasă séu perfecționarea și apropiarea tot mai mult de idealul nostru Dumneđeu și prin acestea de bine și fericire, aici și dincolo de mormânt.

Astfel dar biserica noastră națională, este pentru noi, unicul și cel mai puternic mijloc cătră scop, ér arhieriei sânt conducătorii ei naturali, de unde urmază, ca cine voiesce scopul, trebuie să voiască și mijlocele. Séu cu alte cuvinte, că dacă dorim noi a ajunge tot la mai mare desvoltare,

a ajunge tot la mai multă cultura morală religioasă, tot la mai multa perfecțiune și prin acesta tot la mai mult bine pre pământ, tot la mai multă bună stare și onóre, să ajungem a ocupa un loc demn în societatea, în care trăim, și prin toate acestea și fericirea dincolo de mormânt; atunci trebuie să ne lipim tot mai mult de biserică și de conducătorii ei naturali.

A nu face așa însemnă a nu urmări scopul desemnat de Dđeu, ér a nu urmări acel scop însemnă a ni sapa însine mormântul, căci a nu înainta însemnă și a regresa, éră a regresa însemnă a ne ruina. Această înse n'o face nici un om înțelept, și cu atât mai puțin nu noi Români ortodocși, cari avem aspirațiuni juste tot la mai mult bine și fericire, și cari scim dela părinți, că biserica este nu numai cel mai secur mijloc cătră scop, dar și că ea este scutul și adăpostul, mângăerea și întărirea noastră în toate timpurile și în toate împrejurările.

Și într'adevăr dacă biserica noastră și atunci, când și însași era subjugată fu — precum ni spune istoria — mângăere în zile de durere, și întărire în zile de încercare, cu cât mai mult va fi ea, mângăerea și întărirea noastră acuma, când din darul lui Dđeu este libera, națională și cea mai constituțională.

Așa este iubiți frați, biserica noastră va fi și va rămănea pururea pentru noi și următorii nostri, cel mai puternic mijloc de mângăere și întărire de bine și fericire; dar numai pre lângă o bună și înțeleptă conducere având Arhieriei bune și înțelepti, ca conducători naturali, și numai dacă ne vom alipi și noi tot mai mult de biserică și de Arhieriei ei, sprijinindu-l și ajutându-l în greutățile conducerii, și folosind bine și înțeleptesce drepturile și avantajele, ce ni-le oferă ea.

Deci dar, iubiți frați! dacă voim, ca biserica să ni fie ceea ce dorim cu toții, — și cine n'ar voi acesta? — atunci să ne grupăm cu toții în jurul ei, în toate timpurile, ér mai ales în timpuri grele ca și cele de azi, ale materialismului, socialismului și altor asemenea rele, și fiindcă bunul Dđeu în urma întristării provenite din încetarea din viață a bunului Vostru Archiereu Ioan Popasu, acuma éráși va îmbucurat, binecuvântându-Vé cu un nou Archiereu și părinte conducătoriu tot atât de bun și înțelept: Voi, iubiți frați și fiii ai acestei diecese, să Vé grupați tot mai mult și în jurul noului Vostru Archiereu, ascultându-l și urmându-l în toate, iubindu-l și onorându-l, ca pre alesul și adevăratul Vostru părinte, apoi și sprijinindu-l întru implinirea înaltei dar și grele sale misiuni, în interesul Vostru și al nostru tuturor.

În convingere, cumcă precum fați sciut onora cu încrederea și iubirea pân' acuma, când încă nu era al vostru; pre viitoriu ca alesului vostru și a lui Dđeu i veți aréta în măsură tot mai mare încrederea și iubirea vóstră; și éráși în convingere, ca făcend așa, ceriul va binecuvânta toate năsuințele, și va implini și justele vóstre așteptări și dorințe: mie nu-mi rămănea decât felicitându-Vé din inimă pre voi și alesul Vostru, să Vi implor din suflet și la această ocasiune solemnă, voué și alesului vostru, mulți ani de bine și fericire, să trăiți iubiți frați, să trăiesei Înalt Prea Sântite, mulți ani fericiți. (Vii aclamări.)

La această cuvântare răspuse Preasfințitul Episcop diecesan *Nicolau Popea* următoarele:

Prea Sfințite Domnule Episcópe! Prea iubiților Domni, Frați și Fii spirituali!!

Ați audít, cu toții, cele ce ni s'a vestit astăzi prin Prea Sfinția Sa Domnul Episcop al Aradului Ioan Mețianu, ca mandatar al Escelenției Sale Înalt Preasfințitului Arhiepiscop și Metropolit Miron Romanul.

O di mare, o di de sêrbătore, o di de mângâiere și de bucurie sufletescă ni s'a vestit nouê, tuturor fiilor binecuvântatei eparchii a Caransebeșului, ba, așa dice, tuturor credincioșilor din întreaga provincia noastră metropolitană, întru cât eparchia Caransebeșului forméză o parte constitutivă a acelei metropolii, și întru cât vedem, că prin actul de față una din cele mai cardinale dispozițiuni ale organismului nostru metropolitan sê aduce la îndeplinire.

Și cum sê nu ne bucurăm, cum sê nu ne simțim noi pe deplin satisfăcuți, când vedem, că din îndurarea lui Dumnezeu și din grația Maiestății Sale Prea Înaltului Împêrat și Rege apostolic al nostru Francisc Iosif I. biserica Caransebeșului, până acum vacantă în urma trecerei din viêtă a vrednicului ei episcop antecesoriu Ioan Popasu, ađi i-și primesce în mod canonic și legal pe mirele sêu, scaunul acest arhieresc pe reprezentantul sêu, eparchia pe alesul seu, prin urmare dorințele și speranțele clerului și poporului eparchial împlinirea lor.

Era un timp, iubiților ascultători, nu de mult trecut, când nouê nu ne era permis a ne împărtêși de asemenea bucurii, cum e cea de ađi, când arhieriei nostri nu erau ai noștri, când mama noastră comună, venerabila metropolie, era îngropată, și fii ei rêtăceau pela alte metropolii și episcopii streine; când părțile constitutive ale acestei metropolii erau dismembrate, împrăștiate în toate părțile, fără cap și razim; când partea noastră principală erau jalele și suspinările:

Au tinera noastră eparchie a Caransebeșului sê nu ne pótă da dovadă vie despre acest trist adevêr? au ea sê nu ne scie spune multe din acele suspinări, -- din ale ei proprii suspinări?

Astfel însă a fost scris în ceriuri, iub. ascultători! La timpul suprem ne trimise Dumnezeu pe alesul sêu, pe omul doririlor, care cu toiagul adevêrului și al dreptății în mână ca un al doilea Moisi despiceă negura, ce ca un sloiu de gheață ne acoperea, și ne dedu lumină, lovi în pêtă și ne deschise isvorul sciinței, isbutind în fine, spriginiți și de alți bărbați luminați și iubitori de neamul lor, a ne desgropa metropolia, a ne recăștiga drepturile pierdute și a ne reinvia și această episcopie binecuvântată a Caransebeșului după cum reinvie sau se renasce un fenice din a sa proprie cenușe.

Êtă iub. ascultători, pentru ce am đis, că điuva de ađi e o di mare, o di de sêrbătore, o di de mângâiere și de bucurie sufletescă. Observ însă, că ea e mare numai dacă și în consecuențele sale va fi mare și binefăcătore; ea e di de sêrbătore, dacă pururea și va păstra farmecul și vrednicia de a fi sêrbătorită; ea e di de mângâiere, dacă nu

va inceta a turna balsam alinător în inimile eparchialilor; ea e di de bucurie, decă nu va rêmânea stêrpă și efemeră, ci va fi vie și lucrătore, o bucurie durabilă pentru toate timpurile viitoare. Astfel numai pôte avea ea înțelesul sêu adevêrat. Asta-i scopul, pentru care s'au format eparchiile și sê instituesc episcopii în biserica lui Christos. Spre acest sfêrșit i-se dă episcopului cârja în mână, nu pentru pompă s'au mărire deșartă, ci ca un simbol al arhipăstoririi sale, ca o armă morală, cu care sê lupte pentru biserică, pentru adevêr și dreptate, pentru binele și fericirea eparchiei încredințate arhipăstoririi sale.

Ei grea și colțurosă cu adevêrat această cale iub. asc., nici decum imposibilă de a sê percurge. Nimic nu e pus așa de sus, unde virtutea sê nu ajungă! Sôrtea noastră e pusă în mâinile noastre. Avem un organism bun corespunđor spiritului luminat al timpului și tuturor lipselor și trebuințelor noastre, -- un organism, pe care noi ni-l-am dat nouê, croit după chipul și asemnarea noastră. Sê ne întocmim decî lucrările după acest organism, sê rêmânem între marginile lui și sê ne împlinim datorințele cu scumpătate, și atunci -- dar numai atunci! -- calea cea colțurosă va deveni netedă și ușoră, întreprinderile noastre bisericesci, scolare și economice vor avea sporiu și ne vom pôte bucura de un viitoriu plăcut și satisfăcătoriu.

Încât mă privesce pe mine, iub. asc., nefiud eu omul promisiunilor nu vê pot promite nescar munți de aur, adevă lucruri imposibile, ce nu atêrnă dela voința mea; dar atât pot dice cu hotărîre: că eu vê aduc cu mine o inimă binevoitoare și o voință firmă de a face și întreprinde toate, câte vor sta în puterile mele, pentru promovarea afacerilor diecesane, pentru prosperarea bisericeii și a scôlei, pentru binele tuturor fiilor mei spirituali. Rara încredere, cu care ați binevoit a mă onora, și pentru care vê rog sê primiți mulțumirile mele, o voiu scii apreția și și rêsplăti cu asemenea încredere, și luându-mi de stea conducătore în lucrările mele religiositatea și moralitatea, mă voiu nisui a nu rêmânea, în cele bune, cu nimic înderetul bunului și laudatului vostru episcop Ioan Popasu.

Binevoii a mă onora și în viitoriu tot cu aceeași încredere și a mă sprijinii în nisuințele mele salutare, și atunci sê fim siguri, că încrederea noastră reciprocă numai bine va produce pentru diecesă.

Dar, iubiților ascultători, se scie, că recunoștința e una din cele mai frumoșe virtuți, pe care Românul nici odată nu o-a dat uitării; se cuvine decî în acest moment sêrbătoresc să ne aducem aminte cu recunoștință despre făcătorii noștri de bine.

Cel mai mare binefăcător al bisericeii noastre a fost și este Maiestatea Sa Prênelțatul Împêrat și Rege apostolic al nostru Francisc Iosif I. Cu suirea pe Tron a Maiestății Sale o nouă eră îmbucurătore sê incepu pentru biserica noastră, gloriosul Sêu Tron a fost nu isvor de fericire pentru noi, dovadă eclatantă despte acest adevêr e și actul sêrbătoresc de ađi, a cărui realizare în linea primă Maiestății Sale avem de a-l mulțumi! Cu omagială supunere și credință să dicem decî Dumnezeu sê țină și sê ocrotescă scumpa viêtă a Maiestății Sale și a Prênal-

Suplement la „Fóia diecesană“ Nr. 27 din anul 1889.

tei Sale Case imperiale mulți ani spre fericirea numeroșelor Sale popóre!

Cu mare recunoștință și mulțămire ne simțim deobligați și Înaltului nostru Regim, pentru buna Sa voință, ce a documentat în această cauză față cu biserica noastră, sprijinind împlinirea dorințelor poporului nostru diecesan. Un adevăr spun, când dic, că Înaltul Regim aici a fost la înălțimea chemării Sale. Să asigurăm deci pre În. Regim, că precum până acum, așa și în viitoriu noi nu ne vom lăsa, ca alții să ne întrécă în iubirea cătră patrie și în împlinirea legilor ei.

În deobșce este cunoscut, că Escelenția Sa Înalt Présanțitul nostru Metropolit Miron Romanul, dela început până în momentul present, a desvoltat o activitate esemplară laudabilă pentru bunul succes al întregirei eparchiei noastre a Caransebeșului în modul, cum s'a întemplat. Scim cu toții, că Înalt Présanția Sa, neluând în considerare depărtarea, timpul și starea sănătății Sale, însuși a venit aici spre a conduce în persónă actul alegerei de episcop. Primescă Escelenția Sa mulțumirile noastre sincere, binecuvântată să fie recunoștința noastră!

Nu puțină bunăvoință ai arêtat și Présanția Ta Domnule episcópe și Mandatar metropolitan în cauza întregirei eparchiei noastre, prin conducerea la Sinodul episcopesc, la chirotonire și acum la instalare. Lungescă-Ți Dumneșeu dîlele vicții spre binele bisericeii preste tot și al eparchiei Présanției Tale în particular!

Să aducem iubiților, mulțumirile noastre călduroșe și venerabilului sinod electoral, atât în general cât și unuia fiecărui membru în parte, căci acolo s'a pus pétra fundamentală, de acolo și luară începutul bun tóte lucrările ulterioare până chiar în present la încoronarea opului. Nu se póte dindestul lăuda solidaritatea, ce a domnit la acel sinod făcendu-i mare onóre. Binecuvântate să fie tóte sinódele de felul acesta.

În sfîrșit să nu ne uităm, iubiților, nici de acei frați bravi ai noștri, cari ca nesece martiri împreună sau luptat și s'au sacrificat pentru emanciparea bisericeii și pentru crearea organismului celui bun, ce'l avem, punendu-se astfel bazele sinodalității noastre bisericesci. Să nu fi fost ei, acei bărbați dovotați causei noastre bisericesci -- naționale, cu greu ne-am fi putut bucura de însemnătatea actului sêrbătoresc de ađi.

Cu aceste simțimente de dragoste pornite din adencul inimei mele, ve salut în acest moment sêrbătoresc, când întâiași-dată am fericirea a păși în scaunul meu arhieresc, iubiților frați și fi spiritali mari și mici, bogați și sêraci, de ori-ce stare și condițiune! implorând binecuvântarea cerului preste întreaga eparchie scutită de Dumneșeu a Caransebeșului, încredințată archipăstoriei mele din îndurarea lui Dumneșeu, grația Maiestății Sale și încrederea poporului nostru diecesan. Dée Dumneșeu, să domnescă pacea, dragostea și harmonia între noi, și atunci urmele actului de ađi vor fi afund brăzdate în

agru nostru diecesan și numele lui cu litere de aur va fi scrise în analele Sfintei episcopii a Caransebeșului! Ceea-ce din inimă doresc să fie. Amin!

Atât la cetirea diplomei regale și a gramatei metropolitane cât și la ambele cuvântări credincioșii din biserică au erumpt de repețite ori în puternice „să trăescă“.

După terminarea actului de intronisațiune Preasânțitul Episcop instalat, îmbrăcat prin preoțimea asistentă în ornatele arhieresci, a oficiat sânta liturghie.

Ceremonia intronisațiunei și serviciul divin au durat dela 9—12 ore, și deși în aerul liber cât și în biserică căldura era aprópe nesuferibilă, cu tóte acestea biserică a fost plin îndesata de un public ales dela început până la fine.

După sosirea Archiereilor în reședință s'a început presentările deputațiunilor: consistoriul, comitele suprem, reprezentanții armatei, deputațiunea comitatensă și aceia a orașului, reuniunile, protopresbiteratele și persónele singuratece, ceiace a durat până după 2 óre d. a.

Prânzul festiv.

La prânzul festiv la 3 óre după amêdi Preasânțitul Domn Episcop Nicolau Popea a fost invitat aprópe 200 de persóne distinse din diecesă, dintre cari au luat parte 120. Prânzul s'a dat în hotelul Lichtneckert cu următorul „Menu“: supă brună, supă albă, morun cu mayonaise, căprióră cu pastete, pudding cu chocolade și chaudreau, friptură cu salată verde și cu compot frances, plăcintă cu mere, prăjituri, pome, brânză, inghețată, cafea négră, vin roșu, alb și champanier. Mâncările au fost bine gătite. Serviciul prompt și otelierul Lichtneckert merită tótă lauda.

Primul toast l'a purtat P. S. S. dl Episcop Nicolau Popea, în sănătatea Maj. Sale și a casei domitoare. Societatea întrégă la ascultat stând și respundend cu entusiasm urări de „să trăescă“. Al 2-lea toast l'a purtat P. S. Sa dl Episcop al Aradului Ioan Meșianu în sănătatea guvernului; al 3-lea toast l'a purtat Pré S. Sa dl Popea în sănătatea Escelenției Sale a dlui Metropolit Miron Romanul și pentru mandatariul metr. În. P. Sântia Sa dl Episcop al Aradului Ioan Meșianu, la cari societatea asemenea a respuns cu unanim „să trăescă“; al 4-lea toast l'a purtat dl V. Babeș pentru sănătatea prosperarea și „gloria armatei austro-ungare“. „Hoch, ôljen si să trăescă“ întreit. Al 5-lea toast l'a purtat ilustr. domn Alecsandru Mocșonyi în sănătatea nou alesului și sêrbătoritului Episcop Nicolau Popea. Ca tot-de-una și în tóte așa escelă și de astă-dată acest genial fiu al națiunei noastre raportéză fórte nimerit „Laminătoriul“. Toastul seu fu scurt, dar a cuprins tot ce lumia voia să scie, adecă: meritele alesului, motivele pentru cari sinodul electoral și-a pus încrederea în alesul sên și în fine a schițat

și speranțele, ce diecesa le lăgă de noul Episcop. Etă pe scurt sensul toastului dlui *Al. Mocsonyi*:

Sinodul electoral a respectat științele și virtuțile alesului. Garanța noastră pentru viitoriu, este trecutul alesului. Sinodul n'a esperiat despre alesul, că în vicța sa ar fi umblat *ca prin merite laterale să se facă demn în biserică.* — Politica cea mai bună a noului episcop va fi aceea, — ca se *nu facă nici o politică.* Sinodul electoral și diecesa nu așteptă alta dela episcop decât — să lumineze și cultiveze poporul. — Aplause întreite urmară din partea mesenilor. A mai toastat Reverendisimul Domn Protosincol *Filaret Musta* în numele clerului și poporului diecesei tot pentru Preasântitul Domn Episcop *Nicolau Popea*. Au urmat apoi un toast rostit în limba magiară din partea Dnui protopop *Filip Adam* în sănătatea Ilustrității Sale Dnui comite suprem *E. de Takabffy*. Toastul dlui vice-colonel *Preiss*, în sănătatea preoțimeii gr. or. române; toastul dlui protonotariu comitatens în numele municipiului pentru sănătatea Prea S. Sale a dlui Episcop *Popea*. Dl Episcop al Aradului a toastat în fine pentru „stelele noastre conducătoare în timpurile grele”: DD. *Mocsonyi*, și cu acestea s'a finit șirul toastelor. S'au cecit depeșele de felicitare: dela DD. episcop rom. cat. al Timișorii, al Escel. Sale metropolitului *Miron*, al Escel. Sale dlui comandant al corpului de armată din Timișóra, al episcopului sêrbesc al Timișorii, al Ilustr. Sale Dnui Dr. *Victor Mihály* din Lugos, — dela DD. general-major *Seracin*, avocatul *Ungurianu*, comitele suprem al comit. și orașului Timișóra, o odă scrisă în limba latină de venerabilul bătrân *D. Al-mășanu*, profesor emerit în *Brașov* și multe altele, ce le vom publica în numărul viitoriu.

Concertul.

Încât despre concertul împreunat cu dans, aranjate tot din incidentul indicat ca parte socială a acestui act solemn, care încheie șirul festivităților, — cu drept se pôte dice, că festiv au fost începutul, festiv și imasant decursul, festiv au fost și finitul. Dar nici nu se putea altcum, căci acum era timpul, ca pe de o parte reuniunea de cântări a grănicerilor pelângă susținerea reputațiunei ei nainte celor ce o cunosc, prin primul seu debut nainte Ilustrității Sale ca patron al Reuniunei, să-și asigure garanță și protecție; ér de altă parte comitetul aranjator, tineretul au nisuit să dea dovadă celor prezenți, că la tótă ocasiunea sciu să satisfacă justește așteptări.

La timpul anunțat pentru începerea concertului, scopul măreț, speranța unei sêri de distracție și timpul senin au adunat un public atât de numeros, încât grădina dela pomul verde, de era încă odată așa de mare, totuși nu devenea prea spațiosă pentru publicul considerabil, ce se tot aduna. Continuentul acesta se spori și prin participarea a mai multor familii distinse neromâne din loc; observân-

du-se cu plăcere câte-va dame și în costum național, cari formau o variațiune plăcută în armonia celorlalte costumuri.

Să face deodată tăcere și programul să începe cu imnul ocașional. Piesele în genere au fost precis esecutate, cu deosebire însă piesa ultimă „*Stéoa României*“ a secerat aplause frenetice, așa, că a trebuit să se repetescă, punénd în admirare pe toți aceia, câți au luat parte la acésta petrecere.

Îmediat după sêvirșirea programului să începu danțul înșirându-se părechile în pitoresca și romantica „*Horă delu Sinaia*“, în formă de buchet așa ca rondul vioilor jucători și a sprintenelor jucătoare mai numai încăpea în rondoul de danț al grădinei. Astfel cei tineri dănțând, cei bătrâni și neromâni privind cu plăcere, deodată să răspundesc șcirea, că Preasântia Sa vine. Privirile publicului să îndrécță spre ușa grădinei, entusiasmul e la culme, corul reuniunei de cântări să posteză și după câte-va momente ilustrul prelat însoțit de Pré Cuvioșia Sa Părintele protosincol *F. Musta* între urări entusiasmate de să trăescă întră în grădină, ér corul 'l salută cu un puternic cânt de „*mulți an!*“ și cu intonarea imnului ocașional. Pare că o putere supranaturală înspirase și pe coriștii noștri, căci ca prin farmec mai mult ca altă dată armoniau în sonanța vócei, mai însufleții ca totdeauna emulau în arta cântării. Érá dupa-ce Ilustritatea Sa petrecu câte-va momente privind și jocul tot în urări de să trăescă părâsi grădina. După îndepărtarea Înaltului óspe să reînceptu éráși ordinea de danț statorită în programă cu însuflețire din ce în ce tot mai potențată, continuându-se tot așa până în vèrsatul zorilor, ducénd toți cei prezenț o suveniré fôrte plăcută, dela acésta petrecere ca parte întregitoare a festivităților acestora memorabile.

Varietăți.

Petrecere de joc. Maestrii cojocarî din Lugos din incidentul sêrbarei a patronului lor „*Sft. Ilie*“ arangiază *petrecere de joc* Joi în 20 Iulie v. 1. August (Sft. Ilie) 1889 st. n., în grădina otelului „*Concordia*“. Începutul la 8 óre sêra. Prețul de intrare: de familie 1 fl. 20 cr., de persoană 40 cr. Venitul curat e destinat pentru pictura sf. bisericii gr. or. rom. din loc. Oferte maritimósê să primesc sêra la cassă și la dl. cassariu: *George Popovicu* cojocariu în Lugos, și să cuitéză cu mulțămită pe calea diaristiceii.

Grindină. În ziua nașcerii s. Ioan adecă în 24 Iunie v. a. c. pela órele 5 postmeridiane ne-au lovit o grindină (ghetă, pètră) furtunosă atât de infricoșată încât mai tot otarul nostru l'a nimicit; ghetă cațută era la început de mărimea unui ou de găină, érá mai târziu a unui ou de porumb, care decă dura uumai mai 10 minute, nu rămânea nici un acoperemént pe case. Grăul, care în zilele următoare aștepta seceră, zace zdrobit la pământ; viile

cară erau o adevărată mângăere pentru poporul nostru de aicea și cară le erau totă speranță, astăzi sînt o pustie neagră, în cară pre unele locuri mai înalte nici o frunză nu se mai vede; sîntem în o mare desperare, nu numai fiind-că vom suferi lipsele neajunsurilor, dar sîntem convinși, că de mîna nemilôsă a esecutorilor nu vom scăpa, cară și ultima rîmășiță ni-o vor răpi. Astăzi am făcut dispozițiunile spre a eși afară comisiunea comunală, care se prețuescă dauna cauzată, care după părerea mea și a mai multora se crede a fi pînă la 30.000 fl., vom întrebuița toate mijlocele corespunzătoare, ca să ne putem ajutara cît de puținel în dările de stat, de ne va succede. Din ale mele 22 jugere sîmănături parte cucuruz, grâu, orz și ovês, n'am speranță nici sîmănța a o scôte. *Grebenaf*, la 26 Iunie 1889. *Vasilie Trăila*, preot.

Dr. Sterie N. Ciurcu din Viena a deschis acolo un cabinet de consultațiune cu somitățile medicale, facilitând astfel căutarea pacienților români, cară se duc la Viena pentru scopul acesta. Dl Dr. St. Ciurcu și-a schimbat locuința, care se află acuma: *Viena, IX Pelikangasse Nr. 10.*

Bancnotele de 1 fl. v. a., ce se află acum în circulațiune cu data „1 Ianuarie 1882“ se retrag. Dela 13 Iulie 1889 se pun în circulațiune bancnote de 1 fl. nouă cu data „1 Iulie 1888“. Cele vechi se plătesc pînă la 30 Iunie 1890 la toate cassele și oficiile monarhiei austro-ungare; dela 1 Iulie 1890 pînă la 30 Iunie 1892 se plătesc numai la cassele centrale din Viena și Pesta, ăr dela 1 Iulie 1892 pînă în 31 Decembrie 1893 se preschimbă numai la cerere formală, adresată Ministeriului comun de finanțe în Viena.

Cas de mörte. Am primit următorul anunț funebral: Pătruși de adınca durere ve însciințăm despre rîpausarea mult iubitelui meu soț respective tată *B. G. Popovits*, cavalier „stéua României“, membru fundator al Asociațiunei pentru literatura și cultura poporului român, al societății academice „România Jună“, furnisorul curții regale române, etc. etc. decedat din viață Lună în 26 Iunie (8 Iulie) 1889 la 8 ore dimineța în etate de 65 ani. Rîmășițele pămîntesci a le prea scumpului și mult regretatului defunct, se vor înmormînta Mercuri în 28. Iunie (8 Iulie) la 10 ore a. m. *Gainfahru-Vöslau*, în 26 Iunie (8 Iulie) 1889. Fie-i țîrina ușora și memoria binecuvîntată. *Zoe, Lucia, Căsar* ca copii. *Aspasia Popovits*, ca soție.

Bibliografie.

A eșit de sub tipariu în Cernăuț, tipografia archidieceasană, editura autoriului: Prelegeri academice din *Dogmatica ortodocsă*, partea II-a specială de *Alexe Comoroșan*, fost protopresbiter și profesor p. o. de teologie dogmatică la facultatea teologică ort. or. din Cernăuț, revêdute și redactate cu binecuvîntarea În. Prea Sînțitului Arhiepiscop și Metropolit D. D. Silvestru de prof. Dr. *Emilian Voințchi*. Prețul cărții este 7 fl. v. a. sau 17 franci. Vom reveni asupra acestui op științific de mare valöre.

Corespondință.

Dlul D. T. în S. J. Raportul trîmis despre esamenul de vară din o școlă din protopresbiteratul Făgetului în forma comunicată nu'l putem publica, avînd timp înse il vom turna în altă formă și il vom publica în unul din numerii viitorii. Tractatele promise le așteptăm.
Redacțiunea.

Concurs.

Pentru întregirea postului vacant de învățatoriu la școlă confesională din *Voivodinț*, în comitatul *Timișului* protopresbiteratul *Vîrșetului* se escrie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „*Foia diecesană*“.

Emolumintele sînt:

1. În bani gata 126 fl. v. a.
2. 50 chilo de slănină 25 fl.
3. 25 chilo de sare 3 fl.
4. 6 chilo de lumină 2 fl.
5. 4 orgii lemne în natură 40 fl.
6. Pentru scripturistică 4 fl.
7. Pentru conferințe 10 fl.
8. 15 măji metrice grâu în natură.
9. 14 măji metrice cucuruz în natură.
10. 2 jugere pămînt arătură și livadă.
11. 3/4 jugere grădină estravilană.
12. Cortel cu grădină de legume.
13. Dela înmormîntări, unde este poștit 20 cr.

Doritorii de a ocupa acest post au ași trimite re-cursele provêdute cu documentele preserise și adresate comitetului parochial din *Voivodinț* la oficiul protopresbiteral în *Mercina* posta ultimă *Varadia* pînă la termenul anumit avînd a-se presenta în o Duminecă sau sîrbătore pentru de ași arêta desteritatea în cântare și tipic.

Voivodinț, 26 Iunie v. 1889.

[22] 1—3

În contelegere cu mine

Ioan Popovici m. p.,
protopresbiter.

Concurs.

Pentru întregirea postului de învățator vacaut la școlă de fetițe din *Voivodinț* comitatul *Timișului* protopresbiteratul *Vîrșetului* se escrie concurs cu termenul de sese sîptămîni dela prima publicare în „*Foia diecesană*“.

Emolumintele sînt:

1. În bani gata 300 fl. v. a.
2. 4 orgii de lemne 40 fl.
3. Pentru conferințe 10 fl.
4. Scripturistica.
5. Cortel natural.

Doritorile de a ocupa acest post au ași trimite re-cursele provêdute cu documentele preserise și adresate comitetului parochial din *Voivodinț* la oficiul protopresbi-

teral în Mercina posta ultimă Varadia până la termenul anunțat.

Voivodina, 26 Iunie v. 1889.

[23] 1—3

În conțelegere cu mine
Ioan Popovici m. p.,
protopresbiter.

Concurs.

Pentru ocuparea postului învățătoresc la școala confesională gr. or. română din Coșteiu, protopresbiteratul Făgetului, cottul Caras-Severin, se escrie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare.

Emolumentele împreunate cu acest post sânt:

1. În bani gata 150 fl. v. a.
2. 31 hectolitre cucuruz de bômbe în natură.
3. Pentru scripturistică 2 fl.
4. Pentru conferințe 5 fl.
5. Pentru servitoriul școlii 6 fl.
6. 32 metri de lemne în natură.
7. Locuință liberă în edificiul școlii cu 1 juger de grădină.

Doritorii de a ocupa acest post au a-și trâmite recursele provădute cu documentele prescise și adresate comitetului parochial din Coșteiu la oficiul protopresbiteral gr. or. rom. al Făgetului până la termenul deschis.

Recurenții sânt poftiți a se presenta în vre-o Duminică sêu sêrbătore spre a-și arêta desteritatea în cântare și tipic.

Coșteiu, în 18 Iunie 1889.

[21] 2—3

Comitetul parochial.

În conțelegere cu mine: Sebastian Olariu m. p. protopresbiter tractual.

Concurs.

Conform ordinațiunei venerab. consistorin de dato 24 Maiu a. c. Nr. 582, prin acêsta se escrie concurs pentru deplinirea parochiei vacante de cl. II. din comuna Denta — protopresbiteratul Ciacovei, — comitatul Timiș; cu termen de alegere pe 30 Iuliu vechiu a. c.

Emolumentele sânt: o sesiune parochială, începând cu anul economic 1890/91, êr pe anul 1889/90 arênda sesiunii în suma de 385 fl. v. a., din care sumă are a solvi preotul contribuția regescă și ecuivalentul.

Birul parochial dela 200 case, și stola usuată și anume: dela o sesiune 60 oche de grên, êr dela jelerii numai cu casa 5 oche; dela molitvă 30 cr., pomenirea mortului 6 sêptămâni 60 cr., fără casă parochială.

Doritorii de a ocupa acêstă parochie sânt avisați, ca recusele lor instruate conform dispozițiunilor statutului organic și a regulamentului pentru parochii, adresate comitetului parochial, se le subșternă Preaonoratului Domn Paul Miulescu, protopresbiter în Ciacova; êr până la termi-

nul defipt se se presente în biserica din Denta spre a-și arêta desteritatea în cântare și cuvântări bisericesci.

Denta, în 14 Iunie 1889.

[20] 2—3

Pentru comitetul parochial:
Paul Miulescu m. p.
protopresbiter, ass. const. și metr.

Concurs.

Pentru ocuparea postului învățătoresc la școala confesională gr. or. din Românesci cu filia Goizesci, protopresbiteratul Făgetului, cottul Caras-Severin, se escrie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare.

Emolumentele împreunate cu acest post sânt:

1. În bani gata 350 fl. v. a.
2. Pentru conferințe 8 fl.
3. Pentru scripturistică 6 fl.
4. 20 metri de lemne în natură aduse gata, din care are a se încâlđi și școala.

5. Dela înmormentări, unde va fi poftit 20 cr.

6. Locuință liberă cu $\frac{1}{2}$ juger de grădină.

Doritorii a ocupa acest post au a-și trâmite recursele provădute cu documentele prescise și adresate comitetului parochial din Românesci cu filia Goizesci la oficiul protopresbiteral gr. or. rom. al Făgetului până la termenul deschis. Recurenții sânt poftiți a se presenta în vre-o duminică sêu sêrbătore în s. biserică spre a-și arêta desteritatea în cântare și tipic.

Românesci în 26 Maiu 1889.

(18) 3—3.

Comitetul parochial.

În conțelegere cu mine: Sebastian Olariu ppresb. tractual.

Licitațiune minuendă.

Care se escrie pre basa ordinațiunei consistoriale din 24. Mai 1889. Nr. 489 pentru acoperirea de nou a bisericii și repararea turnului în comuna Șopotul-vechiu, protopresbiteratul Mehadia, diecesa Caransebeșului, cu suma preliminară de 1047 fl. 2 cr.

Licitațiunea se va ținea Joi în 13/25 Iuliu 1889.

Doritorii întreprindători sânt avisați a se presenta în fața locului în datul de sus, și a-și legitima cualificațiunea în arta lucrării lemnăritului, apoi înainte de a se începe licitațiunea a depune un vadiu de 10% în bani gata s'au obligațiunii de stat din prețul preliminar. care vadiu se va păstra în lada bisericii până la colaudare.

Elaboratele tehnice și condițiunile referitoare la renovare se pot vedea mai deapropo la epitropia parochială din Șopotul vechiu.

Șopotul vechiu în 19 Iunie 1889.

Ioan Gaina m. p.,
președinte al com. parochial.

Petru Zunia m. p.,
notariul comitetului parochial.

[16] 3—3

